

Jakelussa mainituille

Viite Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009

Asia **KAUPAN ENTISTEN ELÄIMISTÄ SAATUJEN ELINTARVIKKEIDEN KÄSITTELY-,
KÄYTTÖ- JA HÄVITYSVAATIMUKSET 4.3.2011 LÄHTIEN**

Kaupan entisten eläinperäisten elintarvikkeiden ((EY) N:o 1069/2009, artikla 10, kohta f) käsittelyyn, käyttöön ja hävittämiseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston sivutuoteasetusta (1069/2009/EY) 4.3.2011 lähtien. Sivutuoteasetuksen mukaan entisillä eläinperäisillä elintarvikkeilla tarkoitetaan eläimistä saatuja raakoja, kypsennettyjä tai muuten käsiteltyjä elintarvikkeita, jotka eivät sovellu ihmisravinnoksi kaupallisista syistä tai valmistuksessa tai pakkauksessa esiintyneiden ongelmien vuoksi aiheuttamatta kuitenkaan riskiä ihmisille tai eläimille. Määritelmään kuuluvat kaikki tuoreeltaan myytävä liha, kala, munat ja maito sekä edellä mainittuja tuotteita tai -valmisteita sisältävät elintarvikkeet. Lisäksi näiden elintarvikkeiden käsittelyssä voi syntyä entisiä elintarvikkeita, kuten kalatiskin kalan perkeet. Kaupan entisiä eläinperäisiä elintarvikkeita koskevia vaatimuksia ei sovelleta leipomotuotteisiin (leipä, kakut, leivonnaiset, keksit), pastaan, suklaaseen, makeisiin eikä vastaaviin tuotteisiin.

Sivutuoteasetuksen toimeenpanosta annetussa asetuksessa annetaan tarkempia ohjeita entisten elintarvikkeiden käsittelyä, käyttöä ja hävittämistä koskevista toimenpiteistä. Uuden asetuksen myötä komission asetuksella (129/2009) annettuja siirtymäajan sääntöjä ei enää sovelleta, jolloin myös sosiaali- ja terveysministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön siirtymäkautta koskevassa kirjeessä (20.7.2009, STM/4076/2007 ja MMM/1800/447/2009) annettuja ohjeita ei enää sovelleta.

4.3.2011 lähtien kaupan entisiin elintarvikkeisiin sovelletaan tämän kirjeen liitteessä kuvattu asetuksen (1069/2009) ja sen toimeenpanosta annetun asetuksen mukaisia käsittely- ja hävitysmenetelmiä. Varmistaaksemme sujuvan voimaantulon uusille säännöille toivomme, että kauppa valmistautuu tuleviin muutoksiin laatimalla toimijoille asianmukaiset soveltamisohjeet uusista menettelyistä. Elintarviketurvallisuusvirasto tulee laatimaan uusien menettelyiden valvonnasta viranomaisohjeen.

Osastopäällikkö

Matti Aho

Eläinlääkintöylitarkastaja

Sebastian Hielm

Eviran hyväksymät laitokset sekä muu sivutuotelainsäädäntöohjeistus löytyvät osoitteesta:
http://www.evira.fi/portal/fi/evira/asiakokonaisuudet/elaimista_saatavat_sivutuotteet/

JAKELU:

Päivittäistavarakauppa ry
Veljekset Keskinen Oy
Tokmanni
Minimani
HalpaHalli
Säästöporssi
Elintarviketurvallisuusvirasto
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Aluehallintovirastot
Elintarvike- liikenne- ja ympäristökeskukset
Sosiaali- ja terveysministeriö
Ympäristöministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Jätelaitosyhdistys ry
Vesi- ja viemärlaitosyhdistys ry
Biolaitosyhdistys ry
Suoman biokaasuyhdistys ry
Ympäristöyritysten Liitto ry
SOL
Kuntaliitto ry
Kiinteistöliitto
Suomen isännöitsijäliitto ry
Suomen kauppakeskusyhdistys ry

MMM
Elintarvike- ja terveysosasto

Uuden sivutuoteasetuksen (1069/2009) soveltaminen kaupan entisiin elintarvikkeisiin

Asetuksen 1069/2009 mukaiset käsittely/hävitysmenetelmät:

- 1) poltto ympäristölainsäädännön mukaan hyväksytyissä polttolaitoksissa ja rinnakkaispolttolaitoksissa, *asetus 1069/2009 artikla 14* (kypsät ja raa'at tuotteet)
- 2) käsittely sivutuoteasetuksen vaatimusten mukaan hyväksytyissä biokaasu- ja kompostointilaitoksissa, *asetus 1069/2009 artikla 14, toimeenpanoasetus liite V* (kypsät ja raa'at tuotteet)
- 3) käsiteltyjen tuotteiden toimittaminen hyväksytyille kaatopaikalle, *asetus 1069/2009 artikla 14, toimeenpanoasetus artikla 7* (vain kypsät tuotteet)
- 4) käsiteltyjen tuotteiden toimittaminen kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaan Eviran hyväksymiin lannoitevalmisteita valmistaviin biokaasu- ja kompostointilaitoksiin, *asetus 1069/2009 artikla 14, toimeenpanoasetus liite V* (vain kypsät tuotteet)
- 5) toimittaminen kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaan Eviran hyväksymiin lannoitevalmisteita valmistaviin biokaasu- tai kompostointilaitoksiin, joita edeltää tai joita seuraa hyväksytty pastöinti-/hygienisointikäsittely, *asetus 1069/2009 artikla 14, toimeenpanoasetus liite V* (raa'at entiset elintarvikkeet)
- 6) rehukäyttö, *asetus 1069/2009 artikla 14* (lemmikkieläimet, turkiseläimet, maitotuotteet muille tuotantoeläimille)
- 7) pienet määrät, *asetus 1069/2009 artikla 19, toimeenpanoasetus liite VI, luku IV*, (toimeenpanoasetuksen artikla 36 siirtymäaika vuoden 2012 loppuun)
 - poikkeus koskee laitoksia/vähittäis- ja tukkukauppoja, joissa raakojen ja kypsien entisten elintarvikkeiden määrä ei yhteensä ylitä 50 kg/vko
 - asetus mahdollistaa hävityksen sivutuoteasetuksen vaatimuksista poiketen. Hävityksen tulee tapahtua ympäristösäädösten vaatimalla tavalla. Käytännössä kysymykseen tulee kaatopaikkasijoitus sellaisenaan ilman käsittelyä tai käsittely vain ympäristölainsäädännön mukaan hyväksytyssä biokaasu- ja kompostointilaitoksessa, jonka lopputuote käytetään hyväksytyyn kaatopaikan täyte- tai tukkiaineena.
 - keräilyyn ja kuljetukseen ei sovelleta sivutuoteasetuksen vaatimuksia, kaupassa/laitoksessa entisten elintarvikkeiden määristä, kuljetuksesta ja hävityspaikasta on oltava kirjaus omavalvonnassa
- 8) syrjäiset alueet, *asetus 1069/2009 artikla 19, toimeenpanoasetus liite VI, luku III, section 1*
 - syrjäinen alue tullaan rajaamaan kansallisessa lainsäädännössä kevään 2011 aikana. Kaupan entisten elintarvikkeiden osalta syrjäinen alue tulee oletettavasti käsittämään nykyisen nautojen syrjäisen alueen (Itä- ja Pohjois-Suomi).
 - asetus mahdollistaa hävityksen syrjäisellä alueella sivutuoteasetuksen vaatimuksista poiketen. Hävityksen tulee tapahtua ympäristösäädösten mukaisesti. Käytännössä kysymykseen tulee kaatopaikkasijoitus sellaisenaan ilman käsittelyä tai käsittely vain ympäristölainsäädännön mukaan hyväksytyssä biokaasu- tai kompostointilaitoksessa, jonka lopputuote käytetään hyväksytyyn kaatopaikan täyte- tai tukkiaineena.

9) Bioetanolin valmistus (St 1:n laitokset), *asetus 1069/2009 artikla 36*

Kuljetusvaatimukset: (toimeenpanoasetus liite VIII)

- ristikontaminaatiot estettävä (s. 87)
- keräys- ja kuljetusvälineet on tunnistamerkittävä, esimerkiksi "3. luokan sivutuote" ja "Ei ihmisravinnoksi" (s.90)
- kaupallinen asiakirja: aineksen määrä, paino tai pakkausten määrä (s. 95)
- rekisterit: aineksen määrä, päivämäärä, kuljettaja, vastaanottava laitos (s. 101)

Muistion kohdissa 7 ja 8 esitetyt vaihtoehdot edellyttävät kansallista lainsäädäntöä, jonka valmistelu on työn alla.